

[Victor Larsen.]

Løsarbejderne 97 pCt. og for Medhjælpernes Vedkommende langt, langt mere end noget af disse to Tal. Den gennemsnitlige Stigning paa Landbrugets Udgiftskonto med Hensyn til Folkeholdet er opgjort til 140 pCt.; altsaa langt over det dobbelte er der givet som Kompensation for Stigningen i Pristallet.

Nu siger den ærede Ordfører for det kommunistiske Parti, at det heller ikke saa meget er Lønnen, det drejer sig om, nu er det Arbejdstiden, det gælder. Jeg ved ikke, om der deri laa en Tilkendegivelse af, at man vilde slaa af paa Lønnen, samtidig med at man fik Arbejdstiden sat ned. Det vilde jo være ganske interessant at høre, om det var Tilfældet. Men det løser i øvrigt heller ikke Problemet, for det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup har fuldstændig Ret i, at der vil komme til at mangle Arbejdskraft paa Landet i en Udstrækning, man aldrig nogen Sinde tidligere har kendt. Det er aldeles ikke rigtigt, at man igennem en Foranstaltning som dette Lovforslag vil kunne afhjælpe Landbrugets Mangel paa Arbejdskraft. Nej, det er helt andre Spørgsmaal, der gør sig gældende her. Det har vist sig, at heller ikke Stigningen i Løn kunne gøre det, ellers vilde den stærke Lønstigning i Krigsaarene vel have animeret mere til at blive paa Landet. Det er imidlertid Virkningen af Fødselstallene, der for en Aarrække i 1920'erne var stærkt dalende, som sætter ind nu og gør det vanskeligt at faa Arbejdskraft, her som i øvrigt for alle Erhverv; for det er jo ikke Landbruget alene, der mangler Arbejdskraft — saadan skal man ikke fremstille det. Saa er der naturligvis ogsaa dette, at man i Byerne har Adgang til større Livsudfoldelse, der er muntrere at være, i hvert Fald tilsyneladende. Hvad der er stærkt medvirkende til Vanskelighederne, er jo ganske afgjort det, at Landbrugernes Kaar gennem lange Tider har været saadanne, at de unge ikke har kunnet føle sig alt for fristet af dette Erhverv. Jeg vil i Forbindelse med Forslaget pege paa, at der findes ca. 130 000 Husmænd i dette Land. Jeg ved ærlig talt ikke, hvordan man vil skaffe Stedfortrædere for disse Husmænd, for det blev jo nødvendigt, hvis de kun skulde arbejde 8 Timer, idet disse Landmænd nu arbejder 12, 14, 16 Timer i Døgnet. De gør det, fordi de har Kærlighed til Arbejdet, fordi det er et Arbejde af en ganske særlig Karakter. Derfor forekommer det mig at være i højeste Grad forkasteligt at kalde paa Arbejdskraft paa en saadan Maade, at man kun lokker med Løfter, som ikke kan opfyldes. Det, man

opnaar her, er at fremkalde den ekstensive Driftsform, den mindre Produktion. Hvis man, som det ærede Medlem Hr. Horn sagde, er i Stand til ved Pres at faa gennemført noget af det her foreslaaede, saa opnaar man rimeligvis ogsaa noget andet, nemlig en større Rationalisering, en større Effektivisering, en større Mekanisering af Bedrifterne. Allerede nu er det ganske givet, at man maa spekulere meget paa dette Spørgsmaal: Overgangen til større Mekanisering inden for Landbrugserhvervet. Jeg er ganske sikker paa, at det ikke vil være til nogen Fordel for Arbejderne, og det vil for Landbrugernes Vedkommende medføre en meget betydelig Forøgelse af den Kapital, der skal investeres i Bedrifterne. Det er heller ikke af det gode.

Naar det i § 2 foreslaas, at Arbejdstiden skal saa vidt muligt fastlægges mellem Kl. 7 Morgen og Kl. 18 Aften, kan jeg forsikre, at Forslagsstillerne ikke har synderlig Tilknytning til Landbrugserhvervet. Man maa meget hellere begynde Kl. 6 og ende Kl. 17, hvis det endelig skal være. Det er alligevel ikke saadan ude i Landbrugserhvervet endnu, at man er saa ængstelige for at begynde Kl. 6; tværtimod kan jeg sige, at det i Høsttiden kniber med at faa Arbejdet begyndt saa sent som Kl. 7; det maa vi som Regel betale for, for man vil hellere i Gang tidligt om Morgenen. Kommunerne er altsaa fuldkommen galt orienteret paa dette Omraade.

I øvrigt maa jeg sige med Henblik paa §§ 2 og 3 — det gælder ogsaa § 4, de er ikke gode nogen af dem —, at det ved Overenskomst i Forvejen er fastsat, hvorledes Forholdene skal være. Hvorfor i al Verden skulde en eller anden Lov en skønne Dag vælte bestaaende gode Overenskomster med Arbejderne inden for disse Omraader? For Staldkarles og Fodermestres Vedkommende er der netop i de Lønninger, de opbeholder, indregnet Godtgørelse for Ulemper ved Søn- og Helligdagsarbejde. Deres Fridage er der ogsaa ganske bestemte Regler for, som man gennem faglige Overenskomster er blevet enige om. Alt dette ønsker Lovforslaget at vælte!

Jeg kan i øvrigt sige om den effektive 8 Timers Arbejdsdag, at de forskellige Personer, Staldkarle og Fodermestre, for en stor Del arbejder paa egen Haand, og de bruger ikke samme Tid til det samme Arbejde. Der er en meget, meget stor Forskel; her vil man skære det hele over en Kam. Uretfærdigt er det.

Det bedste i Lovforslaget er næsten § 5! Den lyder i sin Enkelthed saadan, at en-